

Hankó Zoltán

Farmacopeea maghiară apărută în anul 1954, a fost întocmită de o comisie de redacție și una de specialiști.

Comisia de redacție a lucrat cu 4 sub-comisii, în care au luat parte și alți specialiști și consilieri, în total peste 70 de persoane. Evaluarea critică a muncii sub-comisiilor a fost făcută de prof. Elemér Schulek, laureat al premiului Kossuth. Lucrările de redactare au decurs timp de 5 ani.

Farmacopeea are 3 volume și cuprinde mai mult de 1600 de pagini. Numărul substanțelor chimice oficinale este de 334, a produselor de natură vegetală de 120, a celor de origine animală de 10 și a preparatelor galenice de 289.

1. *Principiile de bază ale farmacopeei.* Scopul farmacopeei, este nu numai controlul și uniformizarea medicamentelor din farmacie, ci și controlul întregii deserviri cu produse farmaceutice din toată țara. Astfel, pe lângă faptul că prevede condițiunile pe care trebuie să le îndeplinească medicamentele, uniformizează și metodele

de control, care sînt obligatorii atît pentru farmacie, cît și pentru fabrici, laboratoare de control, etc. De aceea, printre metodele de control găsim alături de cele semimicro și microanalitice și metode biologice și microbiologice.

Este prima care introduce multe din aceste metode.

2. *Impărțirea materiei tratată în farmacopee.*

Creșterea numărului medicamentelor folosite în terapeutică, perfecționarea metodelor chimice de analiză, introducerea numeroaselor procedee de microanaliză, de analiză fizică și biologică, au impus o grupare a materiei, cu totul diferită de cea a farmacopeelor precedente.

Intr-un volum separat (vol. I) tratează metodele generale de preparare și controlul fizic, chimic și biologic al medicamentelor, precum și tabelele referitoare la aceste analize (ca de exemplu: raportul între densitate și concentrație, concentrația de alcool determinată cu refractometru, etc.) precum și tabele cu dozele

maxime, cu greutatea picaturilor, etc. apoi nomograme, care ușurează mult calcularea cantităților de substanțe necesare pentru izotonizări, etc.

Volumul II. se ocupă de substanțele chimice și analiza lor. În acest scop prevede identificarea, analiza calitativă și analiza cantitativă, iar la urmă, o analiză rapidă cu scopul de a simplifica analizele, pentru a putea fi realizate în orice farmacie.

Tot în acest volum sînt tratate substanțele grase, cerurile și uleiurile eterice.

Volumul III. cuprinde drogurile de origine vegetală și animală, preparatele galenice și produsele preparate din microorganismele (seruri și vaccinuri).

3. *Nomenclatura farmaceutică.* Numele latin al medicamentelor întrebuițat uneori în cazul nominativ, iar la unele droguri și preparate galenice în cazul genitiv. Sub fiecare titlu, în paranteză, se prevede și prescurtarea pe care o poate întrebuiți medicul. În unele cazuri, pentru a preveni confundarea de medicamente, se interzice prescurtarea.

4. *Etichetarea medicamentelor în funcție de acțiunea lor*

Substanțele puternic active, care trebuie să fie păstrate separat (separanda) vor purta pe etichetă o cruce neagră, iar hipnoticele o cruce goală (avînd numai contur). Otrăvurile (venena) sînt însemnate cu două cruce negre, iar stupefiantele cu două cruce goale.

5. *Dozele medicamentelor.* Dvooarece mărirea dozelor medicamentelor depinde și de calea de administrare, pe lângă dozele maxime și uzuale pentru adult, se indică și calea de administrare. De ex., pentru *Pilocarpinum hidrocloricum*, doza maximă per os este 0,02, subcutanat 0,01, doza uzuală per os 0,005, subcutanat 0,005—0,01 g.

Spre deosebire de celelalte farmaceutice, pe lângă doza pentru copii prevede și dozele pentru bătrîni. Doza micșorată, se obține înmulțind doza pentru adult cu un factor, de ex.: cu 0,8 între 65—79 de ani, cu 0,05 la 1—2 luni și 0,3 la 10 ani.

Intr-un alt tabel, farmaceutica prevede dozele maxime și uzuale la substanțele întrebuițate în medicina veterinară. Astfel, în funcție de calea de administra-

re se indică dozele maxime pentru cai, bovine, oi, capre, porci, cîini, pisici și păsări.

6. *Prim ajutor în caz de otrăviri.* Farmacistul practician primește un valoros ajutor în acest capitol, tratat în ultima parte a vol. I. El ia parte activă, în caz de nevoie, acordînd primul ajutor, pînă la venirea medicului.

7. *Principiile de bază la prepararea rețetelor conținînd substanțe incompatibile.*

Acest capitol dă posibilitate farmacistului să rezolve problemele, după priceperea sa, cu o condiție: calitatea medicamentului să nu sufere vre-o schimbare și să fie asigurată acțiunea dorită a medicamentului.

8. *Operațiuni generale la prepararea produselor galenice.* Face cunoscut principiile de bază ale percolării, macerării, presării, sterilizării, etc.

9. *Preparate galenice.* Prevede prepararea și controlul numeroaselor produse noi, ca de ex.: în loc de *Aq. amidg. amar.* este oficială, o soluție de benzald. hida de o concentrație de 0,4%. *Decoct. Saponarie* care se poate prepara prin diluare cu apă și din *Tinctura Saponariae*, al cărei indice hemolitic trebuie determinat. *Extr. secalis cornuti fl.* este stabilizat cu 1% acid ascorbic. *Pulv. Scimnae comp.* este înlocuit de *Pulv. Frangulae comp.* *Sirupus Ferrichlorati comp.* care conține 5% clorură feroasă. *Sol. optalmica izotonica*, sare este și izohidrică cu secreția lacrimală, servește ca solvent la colicile cu atropină sulfurică și pilocarpină clorhidrică, *Ung. optalmicum simplex* și *Ung. optalmicum simplex hydrosus*, sînt unguente de bază pentru toate unguentele oftalmice.

10. *Preparate obținute din microorganismele.* În acest capitol, tratează despre 59 de vaccinuri și seruri cu acțiune terapeutică specifică și nespecifică, seruri și produse utilizate în scop diagnostic.

Farmaceutica prevede numeroase medicamente noi, care au dat rezultate terapeutice bune, introduce mai multe procedee de preparare și se remarcă prin metode precise de analiză și controlul medicamentelor. Astfel o putem considera ca una dintre farmaceuticele cele mai bune apărute în ultimul timp.